

T Ü R M O B

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

03.10.2012* 05350

Ankara,

Sayı : 2012/

Konu : Marka Tescil Zorunluluğu

YMM ve SMMM ODASI BAŞKANLIKLARI'NA

Birliğimize intikal eden şikayetlerden, bazı kişi ve kuruluşların gerek meslek mensuplarımızı gerekse mükellefleri, çeşitli kanallarla yeni TTK ile birlikte marka tescil zorunluluğu getirildiğine ilişkin yanlış yönlendirdikleri öğrenilmiştir.

Bilindiği gibi yeni TTK'nun 1524.Maddesine göre **"denetime tabi olan sermaye şirketleri, kuruluşlarının ticaret siciline tescili tarihinden itibaren üç ay içinde bir internet sitesi açmak zorundadırlar"**.

Yukarıda belirtilen bu zorunluluk internet sitesi açmak için alan adı alınmasını gerektirmektedir. Alan adı alınabilmesi için seçeneklerden birisi marka tescili veya başvurusu olduğundan marka tescili zorunluluğu şeklinde yanlış bir yönlendirme yapılmaktadır.

Ticari amaçlı tüzel kişilikler ve kuruluşlar için alan adı için başvurusu aşağıdaki üç maddede sözü geçen belgelerden **herhangi bir tanesi** ile yapılabilmektedir.

- Ticaret odasından alınmış olan "Faaliyet Belgesi", "Ticari Sicil Belgesi", "Oda Sicil Kayıt Sureti" ya da Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanmış olan ticaret ünvanı ilanı,
- Türk Patent Enstitüsü'nden alınmış "Marka Tescil Belgesi" ya da "Marka Başvuru Belgesi",
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Odası'ndan alınmış olan "Sicil Tasdiknamesi" ya da "Ticari Sicil Gazetesi",

Bilinmelidir ki alan adı almak için marka tescili veya başvurusu şart olmadığı gibi Sermaye şirketlerinin ticaret ünvanının asli unsuru şeklinde de "com.tr" alan adı alınabilmektedir. Alan adı alınması için detaylı bilgiye aşağıdaki linkten ulaşılabilir.

<https://www.nic.tr/index.php?USRACTN=ALLCON&PHPSESSID=1349135947781628131842708>

Yeni TTK ile birlikte dolaylı olarak marka tescil başvurularında bir artış olacağı aşıkardır. Ancak bu marka tescil zorunluluğu şeklinde ifade edilemez.

Ekte marka, patent, endüstriyel tasarımlar, coğrafi işaretler, entegre devre topografyalarına ilişkin mevzuat yararlı olması bakımından gönderilmekte olup, konu hakkında detaylı bilgi için Türk Patent Enstitüsü'nden (www.tpe.gov.tr) alınabilir.

Bilgi edinilmesini ve üyelerinize gerekli duyurunun yapılmasını rica ederiz.

Saygılarımızla,

Ymm. Nail SANLI
Genel Başkan

A.Ş./

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ'nün Kuruluşu Hakkında;

544 Sayılı Türk Patent Enstitüsü (TPE) Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname; 24.06.1994 Tarih ve 21970 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu KHK ile Türk Patent Enstitüsü kurulmuştur.

Daha sonra; 06.11.2003 Tarihinde Bakanlar Kurulunca kabul edilen; 5000 Sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 19.11.2003 tarihli 25294 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5000 Sayılı Kanun'un 1. Maddesine göre; TPE'nin Kuruluş amacı,

“MADDE 1. - Türkiye'nin teknolojik ilerlemesine katkıda bulunmak, ülke içinde serbest rekabet ortamını oluşturmak ve araştırma geliştirme faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak üzere, çeşitli kanunlarla düzenlenmiş olan patent ve markalar ile diğer kanunlarla düzenlenen sınai (Fikri) mülkiyet haklarının tesisi, bu konudaki korumanın sağlanması ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin yurt içi ve yurt dışında var olan bilgi ve dokümantasyonun kamunun istifadesine sunulabilmesi amacıyla tüzel kişiliğe sahip, bu Kanunda belirtilmeyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına (Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı) bağlı, özel bütçeli Türk Patent Enstitüsü kurulmuştur. Türk Patent Enstitüsü, bir kamu kuruluşu olup kısa adı "TPE"dir. TPE'nin merkezi Ankara'dadır. “ Şeklinde dir.

Madde 3'de TPE'nin Görevleri aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

MADDE 3. - Enstitü, ülkenin teknolojik ve endüstriyel gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla;

- a) Patent, markalar ve endüstriyel tasarımlar ile diğer kanunlarla koruma altına alınmış olan sınai mülkiyet haklarının ilgili mevzuat hükümleri uyarınca tescilini ve bu hakların korunması ile ilgili işlemleri yapar,
- b) Zorunlu lisans işlemlerinde arabuluculuk faaliyetlerinde bulunur ve mahkemelerde bilirkişilik yapar,
- c) Lisans ve devir anlaşmalarını tescil ve kayıt eder,
- d) Buluşların kullanımını takip eder, yeni teknolojilerin değerlendirilmesi ile teknoloji transferinin yönlendirilmesi ve arşivlenmesi işlemlerini yapar,
- e) Yurt dışında benzer kuruluşlar ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğinde bulunur,
- f) Türkiye'yi Bakanlığın onayı ile uluslararası kuruluşlar nezdinde temsil eder,
- g) Sınai mülkiyet hakları ile ilgili uluslararası anlaşmaların hazırlanmasına ülke çıkarlarını koruyarak katkıda bulunur ve bu anlaşmaların Türkiye'de uygulanmasını sağlar,
- h) Yurt içi ve yurt dışında teknoloji ve araştırma- geliştirme ile ilgili kurum ve kuruluşlarla ve bilgi bankalarıyla işbirliği yapar, dokümantasyon merkezleri kurar, bu bilgileri kamunun istifadesine sunar,

- i) Sınaî mülkiyet hakları ile ilgili olarak çeşitli yayınlar yapar ve Türk Sınaî Mülkiyet Gazetesini periyodik olarak yayınlar,
- j) Sınaî mülkiyet hakları konularında yurt içinde kişi ve kuruluşların bilgilendirilmesi ve yönlendirilmesi için gerekli çalışmaları yapar,
- k) Görev alanına giren konularla ilgili akademik çalışmaları destekler,
- l) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapar. “ Şeklindedir.

1) PATENTLER:

551 Sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) 27.06.1995 tarih ve 22326 Sayılı Resmi Gazetede Yayınlanmıştır.

(**26.06.2004** tarih ve 25504 sayı ile Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5194 sayılı “Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”la da KHK’ de değişiklik yapılmıştır.)

Amaç ve Kapsam

Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, buluş yapma faaliyetini özendirmek, buluşların sanayiye uygulanması ile teknik, ekonomik ve sosyal ilerlemenin gerçekleştirilmesini sağlamak için buluşlara patent veya faydalı model belgesi vererek korumaktır.

Bu Kanun Hükmünde Kararname, sınai hakkın tesisine uygun buluşlara patent veya faydalı model belgesi verilerek bunların korunması ile ilgili esasları, kuralları ve şartları kapsar. (KHK)

Patent Verilerek Korunacak Buluşlar

Madde 5 - Yeni, tekniğin bilinen durumunu aşan ve sanayiye uygulanabilir olan buluşlar, patent verilerek korunur. (KHK)

(Buluş, tarım dahil sanayideki teknik bir problemin çözümü olarak tanımlanmaktadır.)

Patentin Süresi

Madde 72 - İncelenerek verilen patentin süresi başvuru tarihinden itibaren hesaplanan ve uzatılamayan yirmi (20) yıldır.

İncelemesiz verilen patentin süresi yedi (7) yıldır. (KHK)

...

Hak Tesisi (Patent'in hukuki işlemlere konu olması)

Madde 86 - Patent başvurusu veya patent başkasına devir edilebilir, miras yolu ile intikal edebilir, kullanma hakkı lisans konusu olabilir. Patent başvurusu veya patent rehin edilebilir. Rehin hakkı bakımından Medeni Kanun'un rehin hakkına ilişkin hükümleri uygulanır.

Patent başvurusu ve patent üzerinde sağlararası işlemler yazılı şekle tabidir.

2) MARKALAR:

556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) 27.06.1995 Tarih ve 22326 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Amaç ve kapsam

Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olarak tescil edilen markaların korunmasını sağlamaktır.

Bu Kanun Hükmünde Kararname, markaların korunmasına ilişkin esasları, kuralları ve şartları kapsar. (KHK)

Marka hakkının elde edilmesi

Madde 6 - Bu Kanun Hükmünde Kararname ile sağlanan marka koruması TESCİL yoluyla elde edilir. (KHK)

Markanın koruma süresi

Madde 40 - Tescilli markanın koruma süresi başvuru tarihinden itibaren on yıldır. Bu süre, onar yıllık dönemler halinde yenilenir. (KHK)

.....

Markanın Tanımı :

Bir işletmenin imalâtını ve/veya ticaretini yaptığı malları ve/veya sunduğu hizmetleri, başka işletmelerin mal ve/veya hizmetlerinden ayırt edici özelliği olan sözcükler, şekiller, harfler ve sayılardan oluşabilen her türlü işarete verilen addır.

Markanın hukuki işlemlere konu olması

Madde 15 - Tescilli bir marka, başkasına devir edilebilir, miras yolu ile intikal edebilir, kullanma hakkı lisans konusu olabilir, rehin edilebilir. Rehin hakkı bakımından Medeni Kanunun rehin hakkına ilişkin hükümleri uygulanır. (KHK)

3) ENDÜSTRİYEL TASARIMLAR :

554 Sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) 27.06.1995 Tarih ve 22326 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

AMAÇ VE KAPSAMI madde 1’de aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun tasarımların korunmasını, rekabet ortamının oluşturulmasını ve sanayinin gelişmesini sağlamaktır.

Bu Kanun Hükmünde Kararname tescilli tasarımların korunması ile ilgili esasları, kuralları ve şartları kapsar. Tescilsiz tasarımlar genel hükümlere tabidir.

Bu Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde tasarım olarak sağlanan koruma, Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda aranan şartların gerçekleşmesi halinde öngörülen korumaya hâlel getirmez.

TANIMI:

TASARIM; KHK’nin 3’üncü Maddesinin (a) ve (b) bendlerinde;

a) " TASARIM ", bir ürünün tümü, veya bir parçası veya üzerindeki süslemenin, çizgi, şekil, biçim, renk, doku, malzeme veya esneklik gibi insan duyuları ile algılanan çeşitli unsur veya özelliklerinin oluşturduğu bütünü, “ kapsar.

b) "ÜRÜN", bilgisayar programları ve yarı iletkenlerin topografyaları hariç olmak üzere, endüstriyel yolla veya elle üretilen herhangi bir nesnenin yanı sıra bileşik bir sistem veya bunu oluşturan parçaları, setler, takımlar, ambalajlar gibi nesneleri, birden çok nesnenin veya sunuşun bir arada algılanabilen bileşimlerini, grafik semboller ve tipografik karakterleri,

...
İfade eder.

TESCİLLİ TASARIMLARIN KORUMA SÜRESİ

Madde 12 - Tescilli tasarımların koruma süresi başvuru tarihinden itibaren 5 yıldır. Anılan süre beşer yıllık dönemler halinde yenilenmek üzere toplam 25 yıla kadar uzatılır.

DEVİR VE İNTİKAL, REHİN VE HACİZ

Madde 39 - Tasarımın tescil başvurusu veya tescilden doğan tasarım hakkı başkasına devredilebilir, miras yolu ile intikal eder. Bu haklar üzerinde ölüme bağlı tasarrufların yapılması mümkündür.

Başvuru ve tasarım hakkı; Kanuni veya akdi rehin hakkına ve hacze konu olabilir.

...

LİSANS:

Madde 41 – Tasarım başvurusu veya tescilli tasarım hakkından doğan kullanma yetkisi ulusal sınırların bütünü içinde veya bir kısmında geçerli olacak şekilde, lisans sözleşmesine konu olabilir.

...

4) COĞRAFİ İŞARETLER:

555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK); 27.06.1995 Tarih ve 22326 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu KHK’nin Amaç ve Kapsamı Madde 1’de aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararname, doğal ürünler, tarım, maden ve el sanatları ürünleri ile sanayi, ürünlerinden bu Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan tanımlara ve koşullara uygun her türlü ürünün coğrafi işaretlerle korunmasına ilişkin kuralları ve şartları kapsar.

Tanımlar

Madde 3 - Bu Kanun Hükmünde Kararname anlamında coğrafi işaret, belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla kökenin bulunduğu bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren işaretlerdir.

...

5) ENTEGRE DEVRE TOPOĞRAFYALARI :

5147 Sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun 30.04.2004 Tarih ve 25448 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, bu Kanun hükümlerine uygun entegre devre topoğrafyalarının korunmasını, bu alanda rekabet ortamının oluşturulmasını ve bu suretle sanayinin gelişmesini sağlamaktır.

Bu Kanun, tescilli entegre devre topoğrafyalarının korunmaları ile ilgili esasları, kuralları ve şartları kapsar. Bu Kanun kapsamında entegre devre topoğrafyalarına sağlanan koruma, hak sahiplerinin diğer kanunlarla getirilen korumalardan yararlanmalarına engel teşkil etmez.

Tanımlar

MADDE 2. — Bu Kanunda geçen;

- a) **Entegre devre:** Elektronik bir işlevi veya bunun gibi diğer işlevleri yerine getirmek üzere tasarlanmış, en az bir aktif elemanı olan ve ara bağlantılarından bir kısmının ya da tümünün bir parça malzeme içerisinde ve/veya üzerinde bir araya getirilmiş ara veya son formdaki bir ürünü,
- b) **Entegre devre topoğrafyası:** Entegre devreyi oluşturan tabakaların üç boyutlu dizilimini gösteren, üretim amacıyla hazırlanmış ve herhangi bir formatta sabitlenmiş görüntüler dizisi olup, her görüntü entegre devrenin üretiminin herhangi bir aşamasındaki yüzeyinin tamamının veya bir kısmının görünümünü,

.....
İfade eder. (5147 S.Kanun)

Korumanın başlangıcı ve süresi

Tescil başvurusunun yapıldığı tarihten itibaren, koruma süresi on yıl olup, bu süre onuncu takvim yılının bitiminde sona erer.

Devir, intikal, rehin ve haciz

MADDE 17. — Entegre devre topoğrafyası başvurusu veya tescilinden doğan haklar başkasına devredilebilir ve miras yoluyla intikal eder. Bu haklar üzerinde ölüme bağlı tasarrufların yapılması mümkündür.

Başvuru ve tescilden doğan hak, kanunî veya akdî rehne ve hacze konu olabilir.

...

Lisans

MADDE 18. — Başvuru ve tescilden doğan hakla ilgili olarak lisans sözleşmesi yapılabilir.